

ת"פ 4552/02 - מדינת ישראל - משרד הכלכלה נגד בר ובניו חברה לבניין ופיתוח בעמ' יצחק בר,

בית דין אזרוי לעבודה בנכרצת

ת"פ 4552-02-15

לפני:

כב' הנשיה ורד שפר

מדינת ישראל - משרד הכלכלה
עו"י ב"כ עוז אירים דוחן

הנאשמים

1. בר ובניו חברה לבניין ופיתוח בעמ'
2. יצחק בר,
עו"י ב"כ עוז נירוז עדזיה

הנאשמים

החלטה

1. הנאים הורשו על פי הودאות בביצוע עבירות הקשורות לעבודות בניה שניהלה הנואמת מס' 1 המנוהלת ע"י הנואם מס' 2 בכר שלא קיימו הוראות בטיחות שונות באתר בניה.
- הבאים - בפועלותיהם ומחדליהם הנטענים ביצעו הנאים עבירות לפי פרטיה החקיקה א. אי הודהה פרטיה בניה, בנגד לסע' 192 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970.
- ב. אי הודהה על מינוי מנהל עבודה, בנגד לסע' 2(ב) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988.
- ג. העדר השגחה על ידי מנהל עבודה, בנגד לסע' 2(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תshm"ח-1988.
- ד. אי הצגת שלט באתר הבניה, בנגד לסע' 7 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988.
- ה. אי גידור משתיי עבודה ומדרכת מעבר, בנגד לסע' 9 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988.

עמוד 1

1. ציוד ואביזרי חשמל לא תקניים, בניגוד לסע' 163(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988.
2. או אספחת ציוד מגן, בניגוד לסע' 3(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז-1997.
3. או הדרכה, או מסירת מידע בכתב בדבר סיכונים או ניהול פנקס הדרכה, בניגוד לסע' 2, 3 ו- 15 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999.
- ט. עונשין ואחריות - סע' 191, 219, 222 ו- 225 לפיקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970, סע' 1 ו- 15 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכות עובדים), התשנ"ט-1999, וסע' 5(ג) ו- 6(ג) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988.
2. הצדדים הגיעו לידי עסקת טיעון סגורה ביחס לנשפט מס' 1, מכוחה הוסכם כי יושת על הנשפט מס' 1 קנס עונשי בגובה 50,000 ₪.
- עוד הוסכם, כי הנשפט מס' 1 באמצעות מנהלה מר יצחק בר תחתום על התחייבות בסך 60,000 ₪ להימנע מביצוע עבודות נוספות, לפי פיקודת הבטיחות ותקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) במשך שלוש שנים.
- בית הדין קיבל את עסקת הטיעון והשית את הקנס המוסכם וחיב בחתימה על לעיל.
3. אשר לנשפט מס' 2, ביקש המאשימה להثبت עליו קנס אשר ייקח בחשבון את העבודה שעסוקין בהפרות של פיקודת הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) ובפעולות אשר עלולות לגרום לפגעה גופנית קשה ואף לגרום למות.
- עוד ביקש ל勘ח בחשבון את העבודה שהנשפט מס' 2 ניהל חברה שהעסקה במספר, מבלתי שמניה אף מנהל באתר הבניה אשר יdag לשפק ציוד מגן אישי לעובדים, ותוך שמדובר בריבוי עבודות.
- לצד זאת הפנתה ב"כ המאשימה לכך שלנשפט אין הרשות קודמות, והוא הודה באישום ללא ניהול הוכחות וחסר זמן שיפוטי יקר.
- המאשימה ביקש להטיל קנס עונשי מרתייע, כאשר מתחם הענישה נע בין 20% ל- 30% מהקנס המksamלי (שעומד על סך של 116,400 ₪), וכן להורות לו לחשוף על התחייבות להימנע מביצוע עבודות על פיקודת הבטיחות.

4. ב"כ הנאשם מס' 2 ביקשה כי בנסיבות העניין תבוטל הרשעתו, ויצא בענינו צו שירות לרווחת הציבור, בהתאם להוראות סעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי. לטעنته, עסקין במקורה חריג בנסיבותיו, אשר מצדיק הנאשם ומהטבעת אותו קלון של פליליות על מפעלו חיוו ועתידו כאחד. הימנעות מהרשעת

ב"כ הנאשם הפנטה לעובדה שמדובר באדם מבוגר, מעל גיל 70, בעל עבר עשיר בעבודות בנייה ופרויקטים רבים שבוצעו על ידו ועל ידי החברה שבניהולו שהינה הנאשם מס' 1, חברת שהוא מנהל מעל 40 שנה. כתוב האישום הינו הסתמכותו הראשונה של הנאשם עם החוק בכלל ועם הוראות הבטיחות בפרט וזה אינה משקפת את אורח חייו, שכן הוא ניהול ומנהל אורח חיים נורמטיבי ולתפארת.

במקורה מושא כתוב האישום, בוצעו עבודות הבניה ע"י קבלן השلد שהוא אמור מטעמו על פי הסכם איתו, ולמרות זאת הנאשם נטל על עצמו את האחריות ותיקן מיד את הטעון תיקון.

בנוסף, לא אירעה כל פגיעה עקב העבירות המניות בכתב האישום ואין כל פגיעה בצד ג'.

אשר להשפעת הרשעה על תחום פעילותו של הנאשם - הנאשם הינו קיבל רשום לעבודות הנדסה בנאיות בסיווג גבוה מאוד, אשר על פי הסמכתו מתנהלת החברה בכל עבודות הבניה שבוצעות על ידה. מדובר בחברה שהיא מפעל חייה של משפחה שלמה, היא מנוהלת על ידי הנאשם ועובדים בה שלושת ידיו שככל אחד מהם אחראי על תחום אחר, והוא עסקה כ- 30 עובדים, מעבר לקבלני משנה.

הרשעתו של הנאשם עלולה להביא לביטול זכאותו להירשם כקבלן רשום ותביא לנוכחות הוראות סעיף 8 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות ובמיוחד הוראות סעיף 8(א)(2) ובשילוב עם הוראות תקנה 1 לתקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (ערעור מהימנות והתנהגות בוגינגד למקרה) ובפרט הוראות תקנות 1(ג) ו- 1(ד).

ኖכח האמור לעיל, הורתת הרשעתו של הנאשם מס' 2 על כנה עלולה לפגוע בעתידו ולפגוע קונקרטית באפשרות עבודתו בתחום הבניה ועלולה להביא לחיסול מפעלו חייו וקריסת הנאשם מס' 1.

5. יודגש כי ככל שהדבר נוגע לבקשת לביטול הרשעה - הודיעה ב"כ המאשימה על התנגדותה, ציינה כי לגישתה לא נוצר פער בלתי נסבל בין עצמת הפגיעה של הרשעה לבין תועלתה של הרשעה לאינטרס הציבורי.

עוד הפנטה, בכל הנוגע לתוכאותהנטענות שעשוויות לחול עקב הרשעה, כי על פי חוק רישום קבלנים - ניתן גם לקבל התרעה, נזיפה וכנס טרם נקייטה בהליך מוקצן וחريح של ביטול קבלן רשום ועל כן התוצאה של ביטול הרישומאיננה הכרחית ודאית.

6. סעיף 7א לחוק העונשיין, תשל"ז - 1987, שעניינו "שירות לציבור", קובע כהאי לישנא-

"(א) בימת המשפט הרשייע אדטול האטייל עליונו נשמאסרבפועל, רשאי, במקומכלי עונשஅחרואבונוספעליו, לחיבובצו שיעשה, בשעותה הפנאישל וולאלאשר, פועל האושירות לתועלתה

ציבור האזרחות
למשמעותה, למשמעותה בהתאם, הכספי בubit המפטבצו; לצוכא מורי קראלה
לן "צושירות".

על פי ס'ק ג' לסעיף 71א, ניתן ליתן צו שירות רק לאחר שיון בפני בית הדין
סידורים על פי תכנית מפורת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות.
צו שכח ינתן רק מקום בו הביע הנאשם - הנידון נכוותו למלא אחר הוראות הצו.

כל שניתן צו שירות ובית הדין נוכח כי הנאשם לא מילא אחריו, הרי שעל פי סעיף 71ד לחוק רשיי הוא -

- **"(2) אמנה תזכזה שירותו להטיל עונש על העבירה המקורית במקומצזה שירותו".**

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב 1982 קובע כהאי לישנא -

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפניהם גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגבי צו מבנן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או למצוות כי הנאשם ייתן התcheinות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, ללא הרשעה, רשיי הוא לבטל את הרשעה ולמצוות כאמור".

מכל מקום, ברור כי הסמכות להימנע מהרשעה או לבטל, לפניהם גזר הדין, תופעל במקרים חריגים בלבד, בהם מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת.

השיקולים המנחים לעניין זה, נקבעו זה מכבר ע"י בית המשפט העליון בזו הלשון -

"בפסקינו נקבע, כי המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן מהווכת ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבهم איןיחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן הרשעה לבין חומרתה של העבירה. ראו ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报]. .. תכליתו של סעיף 71א לחוק, כפי שהוא משתקף גם מן ההיסטוריה החוקית שלו, דומה אפוא לתוכית סעיף 1 לפקודת המבחן, המאפשר, כאמור לעיל, להטיל מבחן ללא הרשעה. מטרת שני אמצעים אלה הינה שיקומית. ואולם, כדי, שיקומו של נאשם - הגם שהוא שיקול מהותי של ציבור כולם עניין בו - הינו אך אחד משיקולי העונישה, שאליהם מיתוספים שיקולים אחרים הנובעים מאופייה של העבירה. אכן, עניותתו של נאשם היא אינדיידואלית, ובית-המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם והוא קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורע בהרთעת הרבים, ובעבירות שקורבן אינם הפרט אלא הציבור כולם אף הוקעת מעשי העבירה - בנסיבות מדיניות ענישה אחת ככל האפשר על יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים כגורמים העולמים לגבור אף על שיקומו של הנאשם. הימנעות מהרשעה אפשרית אף באחצרה שני גורמים: ראשית, על הרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסתים על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי העונישה האחרים המפורטים לעיל".

(ראו, ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, להלן: "פרשת כתב").

עיננו הרואות, אם כן, כי לפי הדיון מתן צו מבוחן ללא הרשות הוא חריג לכלל, שуниינו של הנאשם נבחן היטב על ידי בית הדיון, על יסוד שתי אמות מידה: הפגיעה החמורה שצפוייה הרשותה לפגוע בנאשם, וכך העבירה, המאפשר בנסיבות המקרה הספציפי לוותר על הרשותה מבלתי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים.

(ראו גם עפ' (ארצ) 33098-09-12 א.פ.י. שירוטי כח אדם בענף הבניין (2005) בעמ נ' מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, מיום 14/08/11, פורסם ב公报).

7. בעניינו, בהינתן העובדה שמדובר בעירייה ראשונה בה הורשע הנאשם, שהעובדת שעוסק מזה שנות דור בעבודות בנייה לא הוכחה, לצורך לכך שאמנם עסקין בעבורות בטיחות בעבודה אולם אלו תוקנו באופן מיידי עם העמדת הנאים על ביצוע על ידי קבלן הביצוע שלא עמד בהתחייבותו לקיים את דרישות החוק, וכן הטעאה הקשה שעלולה לנבוע מהותרת ההרשעה על כנה - לא רק ביחס לנאים באופן אישי אלא לכל משפחתו והעבדים בשירות החברה שבבעלותו וניהלו של הנאשם, מוצאת אני לנכון לשקל את האפשרות ליתן צו לשירות לתועלת הציבור תוך ביטול הרשותה.

8. אשר על כן הנסי מורה לשירות המבחן למציאת סקירות קצין מבוחן, אשר יכלול התייחסות מכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם, ולאפשרות ביצוע שירות לתועלת הציבור על ידו. ככל שתבシリ האפשרות ליתן צו לשירות לתועלת הציבור - יוזמן הנאשם ויסביר לו פשרו של הצע נזקאות או העמידה בהוראותיו.

במידה ויגיע בית הדיון למסקנה שלא זה נכון לא ניתן יהיה ליתן את הצע ולבטל את הרשותה - יגזר עונשו של הנאשם ומתנתן החלטה בדבר הקנס שיוות עלייו.

9. המזכירות למציאת עותק ההחלטה זו לצדים ולשירות המבחן.

10. התקיק יבוא לעיון ביום 15/11/15, לבדיקה האם חלה התקדמות בעניין עריכת חוות דעת שירות המבחן.

ניתנה היום, י"א תשרי תשע"ו, (24 ספטמבר 2015), בהעדר הצדדים ותשלח אליהם.